

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή με τίτλο “Οικονομικό εμπόριο και έμμεση φορολογία”»

(98/C 407/49)

Στις 23 Ιουνίου 1998, και σύμφωνα με το άρθρο 198 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απεφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω ανακοίνωση.

Το τμήμα οικονομικών, δημοσιονομικών και νομισματικών υποθέσεων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, συγκρότησε ομάδα μελέτης και όρισε εισηγητή τον κ. Vasco Cal.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά την 357η σύνοδο ολομέλειάς της, (συνεδρίαση της 9ης Σεπτεμβρίου 1998), όρισε τον κ. Vasco Cal γενικό εισηγητή και υιοθέτησε με 77 ψήφους υπέρ και 6 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Σύνοψη του κείμενου της Επιτροπής

1.1. Αναμένεται να σημειωθεί ταχύτατη ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου σε όλες τις μορφές του. Το Internet προσφέρει νέες ευκαιρίες για το εμπόριο και τους καταναλωτές στην Ευρώπη. Η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Μία ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για το ηλεκτρονικό εμπόριο»⁽¹⁾ επισημαίνει ότι «εκ φύσεως, το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι διεθνικό», συμβάλλει στην τόνωση της ευρωπαϊκής ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας και αποτελεί «έναν δυνητικά ζωτικό παράγοντα για τη συνοχή και την ολοκλήρωση της Ευρώπης.» Παράλληλα, το εμπόριο αυτό δημιουργεί καινούριες προκλήσεις κυρίως στον τομέα της έμμεσης φορολογίας. Επειδή το εμπόριο δεν γνωρίζει πλέον γεωγραφικούς περιορισμούς, θα είναι όλο και πιο δύσκολο για τις φορολογικές αρχές να εντοπίζουν τον τόπο και την ταυτότητα των συναλλαγσόμενων.

1.2. Ο ΦΠΑ είναι ο καλύτερα προσαρμοσμένος φόρος στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Ανεξάρτητα από τα μέσα επικοινωνίας ή τις εμπορικές πρακτικές που χρησιμοποιούνται, εφαρμόζεται στις παραδόσεις αγαθών και στις προσφορές υπηρεσιών στους κόλπους της ΕΕ, καθώς και στις εισαγωγές αγαθών και στις αγορές εκ μέρους επιχειρήσεων των περισσότερων υπηρεσιών που προέρχονται από πηγές εκτός ΕΕ. Τουναντίον, καθώς οι άμεσες αγορές υπηρεσιών από πλευράς μεμονωμένων καταναλωτών της ΕΕ είναι σπάνιες, οι περισσότερες από αυτές δεν υπόκεινται επί του παρόντος στον ΦΠΑ. Αυτό το είδος συναλλαγής ενδέχεται στο μέλλον με την ανάπτυξη του Internet να προκαλέσει προβλήματα. Είναι συνεπώς απαραίτητο να αναζητηθούν λύσεις, που θα λαμβάνουν υπόψη την ουσιαστικώς αποκεντρωμένη και διεθνή φύση των νεοεμφανιζόμενων ηλεκτρονικών αγορών. Για να αναπτυχθεί πλήρως το ηλεκτρονικό εμπόριο, το κοινοτικό σύστημα ΦΠΑ θα πρέπει συνεπώς να εξασφαλίζει την ασφάλεια δικαίου (με σαφείς και συνεκτικούς κανόνες για τον περιορισμό των κινδύνων απρόβλεπτων φορολογικών υποχρεώσεων και διαφορών), την απλότητα (με την εισαγωγή του κοινού συστήματος ΦΠΑ με βάση τη φορολογία στον τόπο προέλευσης) και την ουδετερότητα (οι

επιπτώσεις της φορολογίας πρέπει να είναι οι αυτές για τα αγαθά και τις υπηρεσίες ανεξαρτήτως αν αποκτώνται ή παρέχονται εντός ή εκτός της ΕΕ).

1.3. Έχει ήδη αρχίσει να συζητείται το θέμα σε διεθνές επίπεδο στους κόλπους του ΟΟΣΑ και του ΠΟΕ και η Επιτροπή συμβάλλει ενεργώς, ειδικότερα στον τομέα της φορολογίας. Αυτή θα είναι και ένα από τα βασικά θέματα που θα εξετασθούν κατά τη διάσκεψη Υπουργών του ΟΟΣΑ με τίτλο «Ένας κόσμος χωρίς σύνορα: αξιοποίηση του δυναμικού που παρέχει το ηλεκτρονικό εμπόριο», συζήτηση που θα πραγματοποιηθεί στην Οτάβα, από τις 6-8 Οκτωβρίου 1998.

1.4. Σκοπός της παρούσας ανακοίνωσης της Επιτροπής είναι η προετοιμασία της συμβολής της ΕΕ και των κρατών μελών ως προς τα θέματα έμμεσης φορολογίας ενόψει της διάσκεψης στην Οτάβα. Πρόκειται περί του καθορισμού των κατευθυντηρίων γραμμών για τη φορολογία που θα αποτελέσουν τη βάση κάθε μεταγενέστερης συζήτησεως με τα ενδιαφερόμενα μέρη: κυβερνήσεις, βιομηχανία, εμπόριο, καταναλωτές. Το σημερινό κοινοτικό σύστημα ΦΠΑ αποτελεί ένα από τα βασικότερα εμπόδια για την ανάπτυξη του εσωτερικού εμπορίου στην εσωτερική αγορά. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή συνεχίζει τις εργασίες της για την καθιέρωση ενός κοινού συστήματος ΦΠΑ που θα βασίζεται στη φορολογία στον τόπο προέλευσης και θα προβλέπει ένα ενιαίο τόπο εγγραφής του ΦΠΑ, στον οποίο ο επιχειρηματικός φορέας θα υποβάλει δήλωση και θα εκπίπτει των φόρων για όλες τις συναλλαγές που πραγματοποιεί εντός της ΕΕ και υπόκεινται στον κοινοτικό ΦΠΑ. Η Επιτροπή προτείνει έξι κατευθυντήριες γραμμές:

Κατευθυντήρια γραμμή 1

Μη επιβολή νέων φόρων

⁽¹⁾ COM(97) 157 τελικό της 16.4.1997. Βλέπε επίσης γνωμοδότηση της ΟΚΕ για την εν λόγω ανακοίνωση, ΕΕ C 19 της 21.1.1998, σ. 72.

Οι ισχύοντες φόροι και ιδιαίτερα ο ΦΠΑ θα πρέπει να προσαρμοσθούν.

Κατευθυντήρια γραμμή 2

Όλες οι ηλεκτρονικές διαβιβάσεις και όλα τα άυλα προϊόντα (μουσικά έργα, βιντεοταινίες, λογισμικά, κ.λπ.) που παραδίδονται με μέσα αυτού του είδους θεωρούνται για τους σκοπούς του κοινοτικού συστήματος ΦΠΑ ως υπηρεσίες. Όλες οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται εντός της ΕΕ, μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου και καταλήγουν σε κατανάλωση εντός της ΕΕ, υπόκεινται στο κοινοτικό καθεστώς ΦΠΑ. Η θέση αυτή είναι άλλωστε σύμφωνη με την θέση που είχε λάβει η ΕΕ και τα κράτη του ΠΟΕ.

Κατευθυντήρια γραμμή 3

Διασφάλιση της ουδετερότητας

Οι υπηρεσίες τις οποίες παραγγέλουν ιδιώτες καταναλωτές της ΕΕ από προμηθευτές εγκατεστημένους σε τρίτες χώρες μέσω ηλεκτρονικής παραδόσεως αντιπροσωπεύουν τη μεγαλύτερη πρόκληση όσον αφορά την ύπαρξη του ΦΠΑ. Εάν η προβλεπόμενη αύξηση παρόμοιων υπηρεσιών που παρέχονται σε τελικούς καταναλωτές, και για τις οποίες δεν καταβάλλεται σήμερα ΦΠΑ, καταστεί σημαντική από οικονομική άποψη, ενδέχεται να κριθεί απαραίτητος ο σχεδιασμός, από κοινού με την επιχειρηματική κοινότητα, μηχανισμών για τη φορολόγηση παρόμοιων συναλλαγών. Η μη φορολόγηση των εν λόγω συναλλαγών ενδέχεται να προκαλέσει στρεβλώσεις του ανταγωνισμού εις βάρος των επιχειρηματικών φορέων της Κοινότητας, οι οποίοι οφείλουν ήδη να φορολογούν τις υπηρεσίες που παρέχουν για ιδιωτική κατανάλωση εντός της ΕΕ. Ομοίως, δεδομένου ότι η αρχή της φορολόγησης στη χώρα προέλευσης που προβλέπεται από την κοινοτική νομοθεσία εφαρμόζεται σήμερα σε πολυάριθμες υπηρεσίες ανοικτής γραμμής, οι κοινοτικοί προμηθευτές πρέπει να καταβάλουν τον ΦΠΑ για όλες τις υπηρεσίες που παρέχουν σε τρίτες χώρες. Αντίθετα, οι παροχές υπηρεσιών προς την ΕΕ εκ μέρους φορέων τρίτων χωρών δεν φορολογούνται. Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις της ΕΕ βρίσκονται σε σαφώς μειονεκτική θέση από την άποψη του ανταγωνισμού. Η κοινοτική νομοθεσία πρέπει να εξασφαλίζει ότι όλες οι υπηρεσίες που παρέχονται ηλεκτρονικώς από μη κοινοτικές πηγές προς ιδιώτες καταναλωτές στην ΕΕ θα υπόκεινται στον ΦΠΑ και ότι παρόμοιες υπηρεσίες που εξάγονται από την ΕΕ προς άλλες χώρες θα απαλλάσσονται από το σχετικό φόρο. Αυτό σημαίνει ότι σε αντίθεση με την κατάσταση που επικρατεί σήμερα, οι υπηρεσίες που παρέχονται με παραδοσιακά μέσα, όπως το τηλέφωνο ή η τηλεομοιοτυπία, από μη κοινοτικές πηγές προς ιδιώτες καταναλωτές της ΕΕ θα υπόκεινται και αυτές επίσης στον ΦΠΑ.

Κατευθυντήρια γραμμή 4

Να διευκολυνθεί η τήρηση των υποχρεώσεων

Η αξιοπιστία κάθε φορολογικού συστήματος απορρέει από τις πρακτικές πτυχές του και από τη δυνατότητα εφαρμογής του. Τα φορολογικά συστήματα θα πρέπει να συμβαδίζουν πλήρως με τις εμπορικές πρακτικές οι οποίες ενδέχεται να μεταβληθούν με την εμφάνιση του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Κατευθυντήρια γραμμή 5

Διασφάλιση του ελέγχου και της εφαρμογής του φόρου

Κατευθυντήρια γραμμή 6

Διευκόλυνση της διαχείρισης του φόρου

Χρειάζεται να εξασφαλισθεί ότι η τιμολόγηση και η τήρηση των λογιστικών θα είναι δυνατή με ηλεκτρονικά μέσα.

1.5. Οι αρχές που προαναφέρθηκαν συμφωνούν πλήρως με τους στόχους και το σκοπό του κοινοτικού συστήματος ΦΠΑ. Επιτρέπουν επίσης μια ουδέτερη στάση έναντι των φορολογικών συστημάτων των τρίτων χωρών. Εναπόκειται σε αυτές να αποφασίσουν αν επιθυμούν να εφαρμόσουν τους δικούς τους έμμεσους φόρους στις αγορές αυτές. Αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία ενόψει των συζητήσεων της Οτάβας για τον προσδιορισμό ενός σφαιρικού φορολογικού πλαισίου. Η Επιτροπή καλεί συνεπώς το Συμβούλιο να επικροτήσει τις γενικές κατευθύνσεις που προαναφέρθηκαν σχετικά με την έμμεση φορολογία του ηλεκτρονικού εμπορίου με την ΕΕ. Στο στάδιο αυτό, δεδομένου ότι η τεχνολογία του εμπορίου βρίσκεται ακόμη σε στάδιο αναπτύξεως, και δεν έχουν ακόμη καθοριστεί σαφώς οι εμπορικές δομές, δεν είναι ούτε απαραίτητο αλλά ούτε και εφικτό να μεταβληθεί το ισχύον φορολογικό σύστημα. Εντούτοις όμως είναι απαραίτητος ο προσδιορισμός γενικών κατευθύνσεων για τις τρέχουσες συζητήσεις και για τον καθορισμό σε διαβούλευση με τους επιχειρηματικούς κύκλους, της μελλοντικής εξέλιξης του φορολογικού τομέα σε αυτή την νέα παγκόσμια και ταχύτατα αναπτυσσόμενη αγορά. Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι μία φορολογία που θα καθοδηγείται από τις κατευθυντήριες αυτές γραμμές θα συμβάλει στην επιτυχία του ηλεκτρονικού εμπορίου και της οικονομίας της ΕΕ, παρέχοντας στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή λαμβάνει υπόψη με ενδιαφέρον την Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ηλεκτρονικό εμπόριο και έμμεση φορολογία» στόχος της οποίας είναι να προετοιμάσει τη θέση της ΕΕ στη διεθνή συζήτηση που θα διεξαχθεί επ' αυτού, δεδομένου ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο αποτελεί κατ'εξοχήν ένα σφαιρικό φαινόμενο που εξελίσσεται στο πλαίσιο της αναπτύξεως του Internet και της χρησιμοποίησής του ως εμπορικού μέσου.

2.2. Η ΟΚΕ συμμαρτίζεται πλήρως τις βασικές θέσεις της Επιτροπής και του Συμβουλίου σύμφωνα με τις οποίες το ηλεκτρονικό εμπόριο πρέπει να οργανωθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται

- η ασφάλεια δικαίου, στο πλαίσιο σαφών και συνεκτικών κανόνων,
- η απλότητα, προκειμένου να μειωθούν οι περιττές επιβαρύνσεις για τους οικονομικούς φορείς και

— η ουδετερότητα, με την θέσπιση μιας φορολογίας που δεν θα εξαρτάται από το είδος εμπορίας και θα είναι ταυτόσημη για τα αγαθά που αποκτώνται τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό της ΕΕ.

2.3. Η ΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο θεωρούν ότι οι υφιστάμενοι φόροι πρέπει να εφαρμόζονται στο ηλεκτρονικό εμπόριο, το οποίο δεν πρέπει να οδηγήσει στην επιβολή κανενός νέου ειδικού φόρου.

2.4. Δεδομένου ότι η Επιτροπή συνεχίζει τις εργασίες της για την αντικατάσταση του ισχύοντος συστήματος ΦΠΑ στην ΕΕ από ένα «κοινό σύστημα ΦΠΑ που θα βασίζεται στην φορολογία στον τόπο προέλευσης και θα προβλέπει έναν ενιαίο τόπο εγγραφής στον ΦΠΑ, στον οποίο ο επιχειρηματικός φορέας θα υποβάλλει δήλωση και θα εκπίπτει των φόρων» για όλες τις συναλλαγές του, η ΟΚΕ διερωτάται κατά πόσον η κατεύθυνση αυτή της Επιτροπής, η οποία είναι από μακρού γνωστή και οπωσδήποτε δικαιολογημένη από την άποψη της φορολογικής ισότητας μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ επιχειρήσεων, συμφωνεί με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 1998 που εξαγγέλλουν σαφώς ότι «οι υπηρεσίες που παρέχονται διαμέσου του ηλεκτρονικού εμπορίου θα πρέπει, χωρίς να θίγονται οι κανόνες που εφαρμόζονται στην ΕΕ, να φορολογούνται κατ'αρχήν στον τόπο κατανάλωσης.»

2.4.1. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι η Επιτροπή σκοπεύει να επιφέρει σημαντικές αλλαγές εν σχέσει προς τη σημερινή κατάσταση όσον αφορά την έμμεση φορολογία με το σκεπτικό που διατυπώνει στην κατευθυντήρια γραμμή 3, ότι «οι υπηρεσίες που παρέχονται ηλεκτρονικώς ή με άλλον τρόπο για κατανάλωση εντός της ΕΕ φορολογούνται εντός της ΕΕ, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους.» Είναι σαφές ότι αυτό εξαγγέλλει την καθιέρωση νέου φόρου, ειδικότερα εν αναφορά προς την τελευταία φράση της αυτής κατευθυντήριας γραμμής 3, όπου διευκρινίζεται ότι «σε αντίθεση με ό, τι συμβαίνει μέχρι σήμερα, οι παρεχόμενες με παραδοσιακά μέσα υπηρεσίες, όπως οι τηλεφωνικές υπηρεσίες ή οι υπηρεσίες τηλεομοιοτυπίας, από μη κοινοτικές επιχειρήσεις σε ιδιώτες καταναλωτές στην ΕΕ θα υπόκεινται επίσης στον ΦΠΑ.» Όμως δεν είναι γνωστές οι πραγματικές διαστάσεις αυτού του φαινομένου και δεν μπορεί να λεχθεί σήμερα ότι υφίσταται πρόβλημα όσον αφορά τον ανταγωνισμό.

2.4.2. Οπωσδήποτε, η εφαρμογή σε διεθνές επίπεδο της αρχής ενός ΦΠΑ στον τόπο προέλευσης θέτει το πρόβλημα του ύψους της φορολογίας αυτής και των επιπτώσεών της στον ανταγωνισμό με πολύ οξύτερο τρόπο από ό, τι σε κοινοτικό επίπεδο.

2.5. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δικαίως αναφέρει στην έκθεσή του της 4ης Μαΐου 1998⁽¹⁾ «ότι δεν υφίσταται σε παγκόσμιο επίπεδο κανείς αναγνωρισμένος ορισμός του ηλεκτρονικού εμπορίου» και «ότι καλύπτει τόσο το έμμεσο ηλεκτρονικό εμπόριο (ηλεκτρονικές παραγγελίες απτών αγα-

θών) και το άμεσο ηλεκτρονικό εμπόριο (παραδόσεις μέσω ανοιχτής γραμμής άυλων αγαθών)». Η γνώμη της ΟΚΕ είναι ότι οι εμπορικές πράξεις δια της ηλεκτρονικής οδού που άπτονται των υλικών αγαθών θέτουν τα ίδια προβλήματα που υπάρχουν και στις παραδοσιακές μορφές εμπορίου. Ο ΦΠΑ επιβάλλεται σε όλες αυτές τις πράξεις είτε διενεργούνται μέσω ηλεκτρονικού κυκλώματος ή όχι. Η αποστολή «ανεξέλεγκτων» μικρών δεμάτων από μία τρίτη χώρα προς έναν ιδιώτη εντός της ΕΕ θέτει το ίδιο πρόβλημα από την άποψη της φορολογικής τεχνικής, είτε πρόκειται για ηλεκτρονική παραγγελία είτε όχι. Εφόσον ο όγκος των συναλλαγών αυτών κινδυνεύει να αυξηθεί αισθητά λόγω του ηλεκτρονικού εμπορίου και της χρήσεως του ηλεκτρονικού χρήματος, το φαινόμενο θα μπορούσε να επιδεινωθεί.

3. Ειδικές παρατηρήσεις και συμπεράσματα

3.1. Ο επαγγελματίας αγοραστής ενός υλικού ή άυλου αγαθού πρέπει να καταβάλλει τον ΦΠΑ τον οποίο μετακυλίνει εν συνεχεία στο στάδιο της εμπορίας. Συνεπώς παραμένει ως πρόβλημα μόνον ο ιδιώτης που αποκτά αγαθά κατά τρόπο άμεσο ηλεκτρονικώς.

3.2. Το πρώτο ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσον το αγαθό ή η υπηρεσία που παρέχεται ηλεκτρονικώς προς ένα ιδιώτη μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο επιβολής ΦΠΑ. Το γεγονός ότι πολλά από τα προϊόντα αυτά μπορούν να αγοραστούν και μέσω άλλων φορέων, όπως δισκέτες, CD-ROM ή βιβλία, τα προσεγγίζει υπό τις μορφές αυτές με τα προϊόντα που παραδίδονται μέσω του παραδοσιακού εμπορίου που προβλέπει την καταβολή ΦΠΑ, δηλαδή επιβάρυνση του πελάτη με τον ΦΠΑ που στη συνέχεια καταβάλλεται στην φορολογική αρχή. Η μη φορολόγηση των προϊόντων που παραδίδονται ηλεκτρονικώς δημιουργεί συνεπώς μία στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων πολιτών.

3.3. Το ερώτημα που τίθεται εν συνεχεία είναι από ποιον καταβάλλεται ο ΦΠΑ που επιβαρύνει τα άυλα αυτά προϊόντα. Μπορούν εδώ να μελετηθούν διάφορες δυνατότητες:

- α) από τον πωλητή, πράγμα που θέτει το πρόβλημα των εισαγωγών που προέρχονται από τρίτες χώρες·
- β) από τον πάροχο υπηρεσιών Internet του αγοραστή, που για αυτόν συνεπάγεται ορισμένες δυσχέρειες οι οποίες θα μπορούσαν να υπερπηδηθούν χάρη στην τεχνική πρόοδο των λογισμικών·
- γ) Από τον μεταφορέα, στο μέτρο όπου το αγαθό που μεταφέρεται ηλεκτρονικώς καθίσταται υλικό αγαθό και παραδίδεται ως αντικείμενο·
- δ) Από την Τράπεζα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό (πιστωτικές και τραπεζικές κάρτες)·

⁽¹⁾ Εισηγήτρια: η κ. Erika Mann, έγγρ. ΕΚ 223.962/τελικό (Α4-0173/98) σ. 15.

- ε) Από δήλωση τιμής του ίδιου του καταναλωτή στη φορολογική του δήλωση
- στ) Από έναν κοινοτικό ή διεθνή και ανεξάρτητο οργανισμό που θα συλλέγει τον ΦΠΑ που εισπράττει ο πωλητής και εν συνεχεία θα τον επιστρέφει στις χώρες όπου διαμένουν οι αντίστοιχοι καταναλωτές.

3.4. Κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, καθεμία από τις ως άνω λύσεις παρουσιάζει δυσχέρειες, δεδομένου ότι καθεμία από αυτές δεν αποκλείει τις κατασχρήσεις και την απάτη. Εντούτοις όμως η «φορολογική ανηθικότητα» δεν είναι λόγος για να εγκαταλειφθεί άπαξ δια παντός η έννοια της έμμεσης φορολογίας των αγαθών που παραδίδονται ηλεκτρονικώς.

3.5. Για να αποφευχθεί το πρόβλημα του αθέμιτου ανταγωνισμού του ηλεκτρονικού εμπορίου εν σχέσει προς το παραδοσιακό εμπόριο, η Κοινότητα θα μπορούσε επί του παρόντος και στις δύο περιπτώσεις να εξαιρέσει από τον ΦΠΑ κάθε προϊόν ή υπηρεσία που μπορεί να παραδίδεται ηλεκτρονικώς⁽¹⁾, είτε προέρχεται από την Κοινότητα είτε εισάγεται.

3.6. Μετά από μία ορισμένη προθεσμία (π.χ. 3 χρόνια) θα μπορούσε να αναθεωρηθεί η κατάσταση σε συνάρτηση με την εξέλιξη της τεχνολογίας, την περιγραφή των προϊόντων, το βαθμό προετοιμασίας των ΜΜΕ στον τομέα αυτό, την εξέλιξη του ηλεκτρονικού και του παραδοσιακού εμπορίου των εν λόγω προϊόντων και του αποτελέσματος των διαπραγματεύσεων με τους εμπορικούς εταίρους σε παγκόσμιο επίπεδο στους οποίους τίθεται παρόμοιο πρόβλημα.

3.7. Πρέπει εντούτοις να τονισθεί εδώ ότι το πρόβλημα θίγει ιδιαίτερος τις χώρες στις οποίες ο ΦΠΑ ή ο φόρος κατανάλωσης είναι και ο υψηλότερος. Στην Κοινότητα, ο ΦΠΑ ανέρχεται σε 25 % στη Δανία και στη Σουηδία. Οι ΗΠΑ δεν γνωρίζουν το ΦΠΑ, ενώ η κατανάλωση επιβαρύνεται από μία μικρή φορολογία που διαφέρει από πολιτεία σε πολιτεία και συχνά δεν υπερβαίνει το 3 % όπως π.χ. στη Σιγκαπούρη.

⁽¹⁾ Δεν υπάρχει ούτε σαφής ορισμός, ούτε σαφής περιγραφή των προϊόντων που επιδέχονται παραδόσεως μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου. Η προφανής περίπτωση σήμερα αφορά τα προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Ορισμένες χώρες δεν επιβάλλουν καμία φορολογία για την παροχή των υπηρεσιών. Η Κοινότητα θα πρέπει, στα πλαίσια των διεθνών διαπραγματεύσεων, να αξιοποιήσει την σημασία που έχει ο ΦΠΑ για την ισορροπία των προϋπολογισμών των κρατών μελών της.

3.7.1. Οι ευρωπαϊκές αρχές όπως και οι αντίστοιχες των Η.Π.Α. έχουν την πρόθεση να λάβουν φορολογικά μέτρα όσον αφορά το ηλεκτρονικό εμπόριο σε στενή συνεργασία με τον επιχειρηματικό κόσμο. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή πιστεύει ότι αυτές οι διαβουλεύσεις θα πρέπει να συμπεριλάβουν το εμπόριο, τις επιχειρήσεις και όλους τους άλλους κοινωνικοεπαγγελματικούς κύκλους, ιδιαίτερα δε τους καταναλωτές και τους εργαζομένους.

3.7.2. Οι κύκλοι αυτοί είναι φυσικό να ανησυχούν για το επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας, των επενδύσεων και της απασχόλησης που μπορούν να υποστούν αρνητικές συνέπειες (π.χ. μετεγκαταστάσεις, αντικίνητρα προς την καινοτομία, ανταγωνισμό) μετά τη λήψη φορολογικών μέτρων που δεν λαμβάνουν υπόψη το σφαιρικό πλαίσιο.

3.7.3. Η ΟΚΕ επισύρει την προσοχή στον κίνδυνο να προταθούν επιμέρους λύσεις για την φορολογία του ηλεκτρονικού εμπορίου. Το εμπόριο αυτό αποτελεί τμήμα ενός εκ βάθρων μετασχηματισμού της κοινωνίας και της λειτουργίας των επιχειρήσεων και θέτει νέα προβλήματα για το σύνολο του φορολογικού συστήματος. Εξάλλου, παρατηρείται επί του παρόντος αύξηση των φορολογικών επιβαρύνσεων επί της εργασίας, γεγονός που καθιστά τα φορολογικά συστήματα ολοένα και πιο άνιασα.

3.8. Η ΟΚΕ λυπάται για το γεγονός ότι η Ανακοίνωση της Επιτροπής δεν ανταποκρίνεται στην προβληματική που διέτυψε το Κοινοβούλιο στο σημείο 22 του ψηφίσματός του της 14ης Μαΐου 1998. Πράγματι, το Κοινοβούλιο θέτει το πρόβλημα της φορολογίας καθ'όλο το εύρος της, ερωτώντας «κατά πόσον οι πράξεις του ηλεκτρονικού εμπορίου πρέπει να φορολογούνται σύμφωνα με το παραδοσιακό σύστημα ή αν αντιθέτως η νέα κατάσταση που συνδέεται με το Internet παρουσιάζει παγκόσμιες προκλήσεις οι οποίες επιβάλλουν την εκ βάθρων αναχώνευση όλων των φορολογικών αρχών (π.χ., ορισμός των εδαφικών εννοιών, των κανόνων προελεύσεως, της προέλευσης των εσόδων)».

Βρυξέλλες, 9 Σεπτεμβρίου 1998.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Tom JENKINS